

Effektive veje til drivhusgasreduktion i landbruget

- Forslag til klimaregnskab for den enkelte landbrugsbedrift

Faktaark – december 2016

Danmark skal i 2050 være et samfund, som er baseret på vedvarende energi og markant lavere udledninger af drivhusgasser fra øvrige sektorer. Det betyder, at alle dele af samfundet skal reducere drivhusgasudledningen.

Landbruget står for ca. 20 pct. af Danmarks samlede drivhusgasudledning og er en af hovedkilderne til den danske udledning. Hvis Danmark skal lykkes med at reducere udledningerne til næsten ingenting frem mod 2050, er det nødvendigt, at også denne sektor omstilles i en mere klimavenlig retning.

Landbrugets drivhusgasudledning er i dag ikke underlagt en direkte regulering. For at få gang i reduktionerne skal der allerede nu arbejdes på at indføre intelligente værktøjer, der kan skabe de bedst mulige rammer for en omkostningseffektiv reduktion af landbrugets udledninger.

Udledningerne fra den enkelte bedrift er ikke synliggjort. Landbrugets drivhusgasudledninger opgøres i dag samlet for hele erhvervet. Dermed er hverken myndighederne eller den enkelte landmand bekendt med drivhusgasudledningen på den enkelte bedrift.

Vi skal kende udledningen fra den enkelte bedrift. For at kunne danne grundlag for en omkostningseffektiv reduktion af landbrugets udledninger har Klimarådet udarbejdet et forslag til et værktøj, der kan opgøre udledningerne på bedriftsniveau. Opgørelsen omfatter udledningen af metan og lattergas samt CO₂-udledningen fra olie- og dieselforbruget på den enkelte landbrugsbedrift. Med værktøjet i hånden kan myndighederne sætte en pris på udledningerne fx i form af et tilskud, en afgift eller en kvotepris, og den enkelte landmand kan kortlægge, hvor det bedst kan betale sig at reducere udledningen.

Omkostningerne og mulighederne for reduktioner af udledninger varierer fra bedrift til bedrift. Landbrugets udledninger kan både reduceres ved teknologiske tiltag og produktionsændringer, men det er ikke alle reduktionstiltag, der er lige relevante for alle bedrifter. Også reduktionsomkostningerne varierer fra bedrift til bedrift.

Klimarådets værktøj lægger vægt på at mindske den administrative byrde. Opgørelsen er baseret på den nationale opgørelsesmetode, som anvendes af DCE. Værktøjet anvender standardværdier og aktivitetsdata som antal dyr, stalddtype og gødningsforbrug, der allerede indberettes i dag. Der er uundgåeligt en afvejning mellem at mindske den administrative byrde for landmanden og præcisionen i opgørelsen. Klimarådet foreslår en udbygning af værktøjet, hvor landmanden frivilligt kan give flere informationer for at få en mere præcis opgørelse.

Klimarådet.

Klimarådets værktøj medtager ikke omkostninger. Værktøjet er udelukkende en opgørelse af udledningerne fra den enkelte bedrift og medtager ikke drifts- eller reduktionsomkostninger, da disse netop vil variere på tværs af bedrifter.

En endelig implementering af værktøjet kræver udvikling og raffinering. Før værktøjet kan tages i brug, er der brug for en efterprøvning af metoden. Udviklingen af værktøjet bør dernæst ledsages af overvejelser om, hvordan en generel regulering konkret kan udformes.

Det er ikke nødvendigvis landbruget, der skal betale for reduktionerne. Hvis vi ønsker at fastholde og udvikle landbrugsproduktionen i Danmark, er det vigtigt, at reduktionen af udledningerne sker omkostningseffektivt. Det kan fx ske gennem et tilskud, en afgift eller omsættelige kvoter, og i sidste ende er det en politisk afvejning, hvem der skal bære omkostningerne ved en reduktion af drivhusgasudledningen.

Klimarådets anbefaling vedrørende en omkostningseffektiv reduktion af landbrugets udledninger er:

- *Der implementeres et værktøj til opgørelse af drivhusgasudledninger på bedriftsniveau med henblik på en bedre regulering af det samlede danske drivhusgasudslip.* Det kan bygge på Klimarådets værktøj, men i den endelige udformning bør der være muligheder for at lave en mere præcis opgørelse af fx udledningen fra dyrenes fordøjelse og fra kvælstofudvaskning fra markerne. Derudover vil der være behov for mere forskning og udvikling i eksisterende og nye reduktionstiltag for landbruget.